

Spolufinancováno
Evropskou unií

Zpráva o činnosti Asociace poskytovatelů adiktologických služeb v oblasti přípravy/úpravy legislativy v letech 2023 – 2025

MgA. Petr Pleva, Mgr. Lucie Mezerová Zittová, DiS.

srpen 2025

Materiál vznikl v rámci projektu „Podpora profesionalizace činnosti Asociace poskytovatelů adiktologických služeb“ (číslo projektu CZ.03.02.02/00/22_039/0001378)

Obsah

1.	APAS – Asociace poskytovatelů adiktologických služeb, z. s.	3
2.	Legislativní činnost APAS – Asociace poskytovatelů adiktologických služeb, z. s.	5
3.	Přehled aktivit v KA03 – Vyjednávání a síťování v průběhu trvání projektu Podpora profesionalizace činnosti Asociace adiktologických služeb	6
4.	Seznam příloh s odkazem k dokumentu	21

1. APAS – Asociace poskytovatelů adiktologických služeb, z. s.

APAS - Asociace poskytovatelů adiktologických služeb, z. s. je jedinou střešní organizací v oboru závislostí v České republice. Kromě sdružování poskytovatelů sociálních a zdravotních adiktologických služeb spočívá její nezastupitelná role také v realizaci advokační činnosti, která zahrnuje mj. připomínkování relevantních zákonů v sociální a zdravotní oblasti, iniciování jednání nad potřebou systémových změn, připomínkování příslušných národních strategií a akčních plánů a podmínek čerpání nastavovaných evropských strukturálních fondů tak, aby finanční prostředky pomáhaly tam, kde je jich skutečně potřeba.

Tyto aktivity asociace vykonává prostřednictvím činnosti své kanceláře (administrativa, advokační činnost), prostřednictvím činnosti rady (management, strategické řízení) a prostřednictvím činnosti odborných sekcí (expertní činnost). Kancelář zajišťuje administrativní provoz asociace a jejího managementu, udržuje a zajišťuje spolupráci s ostatními subjekty působícími v oboru, zabezpečuje informační servis a podporu členským organizacím - poskytovatelů služeb v oblasti závislostí na území ČR; jedná se především o podporu a koordinaci vzájemné komunikace, sdílení informací, vytváření dohod na společných postupech, sdílení odborných témat, podpora spolupráce členských organizací při jednání s orgány státní správy a samosprávy, v jejichž gesci je oblast protidrogové politiky ČR, případně s dalšími relevantními stakeholdery, a podpora a prosazování zájmů poskytovatelů služeb prevence a léčby závislostí.

Součástí aktivit je veřejná prezentace asociace, jejího poslání, cílů a aktivit, podpora prezentace činnosti členských organizací směrem k veřejnosti a k potenciálním cílovým skupinám, zvyšování povědomí veřejnosti o závislostních tématech, směřování k většímu pochopení veřejnosti, k čemu protidrogová politika a služby prevence a léčby slouží a proč a jakým způsobem jsou nejen službami pro klienty, ale také nenahraditelnou službou zajišťující ochranu veřejného zdraví i pro většinovou veřejnost.

Aktivity Asociace si kladou za cíl prostřednictvím podpory primární cílové skupiny a prostřednictvím činnosti kanceláře, rady a sekcí asociace kontinuálně pracovat na klíčových úkolech, kterými jsou:

1. advokační činnost - navazuje na tzv. péčovou část (služby) a zahrnuje například aktivity, které se obracejí na veřejnost, aby zvýšily povědomí o závislostech a dostupné péči - podpora propagace služeb poskytovatelů - členských organizací; dále také ochrana práv a prosazování zájmů specifických skupin (v tomto případě osob s problémem se závislostí); připomínkování relevantních zákonů v sociální a zdravotní oblasti, iniciování jednání nad potřebou systémových změn, připomínkování příslušných národních strategií a akčních plánů, účast na pracovních skupinách zřízovaných relevantními rezorty a institucemi ad.

2. podpora proaktivního zapojení asociace a jejích členů ve veřejném prostoru, pravidelná a kontinuální spolupráce s ostatními relevantními subjekty (Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, Společnost pro návykové nemoci České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně, Česká asociace adiktologů, Unie zaměstnavatelských svazů a další relevantní subjekty)

3. zajištění fungování odborných sekcí asociace; jedná se o tyto sekce: (i) sekce primární prevence; (ii) sekce harm reduction; (iii) sekce ambulantních služeb; (iv) sekce drogových služeb ve vězení; (v) sekce terapeutických komunit; a (vi) sekce následné péče. Dlouhodobě také funguje Pracovní skupina pro podporu lidí s duální diagnózou.

Minimálně dvakrát ročně probíhá setkání členů každé z odborných sekcí; setkávání a odbornou činnost jednotlivých sekcí zajišťují příslušní vedoucí sekcí; sekce se setkávají nad odbornými tématy z praxe, aktuálními trendy v oboru, nad sdílením dobré praxe, nad řešením odborných záležitostí a dalšími relevantními odbornými tématy.

4. Činnost Rady Asociace – minimálně třikrát ročně proběhne setkání členů rady Asociace. Komunikace mezi členy Rady Asociace probíhá i v období mezi setkáními, a to zejména prostřednictvím průběžné komunikace mezi kanceláří Asociace a členy Rady Asociace, které má podobu buď přenosu aktuálních informací o dění a činnosti kanceláře, nebo se jedná o komunikaci, jejímž cílem je rozhodnutí v aktuálních záležitostech řízení Asociace.

5. Setkání Valné hromady Asociace – minimálně jednou ročně probíhá jednodenní setkání všech členských organizací. Příprava programu setkání Valné hromady Asociace je vždy záležitostí vícestranné komunikace mezi kanceláří, Radou Asociace, členskými organizacemi a sekcemi – na jednání Valné hromady Asociace dochází jednak k aktivitám plynoucím ze stanov Asociace a také k reflexi činnosti Asociace a činnosti Rady Asociace a sekcí za uplynulé období, přehled plánovaných aktivit pro období nadcházející a podle zájmu členů může být zařazena diskuse k odborným tématům.

6. Účast zástupce Asociace v pracovních skupinách a podobných dalších uskupeních – koordinačně zajišťuje kancelář, obvykle se účastní těchto akcí buď ředitel, nebo předsedkyně, nebo některý z členů Rady Asociace, případně zástupce z členských organizací dle předchozí domluvy.

7. Podpora vzdělávacích aktivit a konferencí, případně workshopů – jedná se o prostředek podpory sekcí a členských organizací na základě zjištěných potřeb.

Asociace aktuálně sdružuje 35 organizací zabývajících se prevencí a léčbou drogových závislostí v České republice. Sdružuje odborníky z oblasti závislostí, kteří se věnují primární prevenci, ambulantní a následné péči, substituční léčbě, terapeutickým komunitám, službám harm reduction, adiktologickým službám ve vězeňství, problematice duálních diagnóz.

2. Legislativní činnost APAS – Asociace poskytovatelů adiktologických služeb, z. s.

Legislativní činnost APAS je jednou z klíčových činností Asociace, která je realizována za účelem posilování povědomí o činnosti asociace a členských organizací, posílení koordinace a sjednocení postupů při spolupráci a vyjednávání asociace se zástupci státní správy a dalších střešních organizací, šíření smysluplných návrhů řešení při přípravě koncepčních a strategických dokumentů na poli léčby závislostí a sociálního začleňování vzhledem k relevantním stakeholderům a veřejnosti.

Legislativní činnost APAS je členěna do dvou úrovní: A/ monitoring aktuálně řešených odborných témat v rámci jednání a komunikace sekcí asociace a jejich následná odborná podpora v těchto tématech, B/ cílené koncepční aktivity v rámci plánovacích procesů na úrovni státní správy.

Mezi legislativní činnosti APAS dále patří:

- Sběr, monitoring a zaznamenávání cílů členských organizací na poli strategického plánování, a to včetně podnětů/záměrů pro možné legislativní úpravy v oblastech odborného zaměření jednotlivých sekcí a působnosti členských organizací;
- Vyjednávání Asociace se zástupci státní správy (Úřad vlády ČR, relevantní ministerstva – MPSV, MSp, MZ ČR, výbory PSPČR a další;
- Cílená setkání se zástupci střešních organizací, odborných profesních společností a svazů působících v oblasti závislostí a zástupců poradních organizací vlády ČR s cílem projednávat odborná adiktologická témata a plánovat podrobné kroky realizace k naplnění společně stanových cílů vzájemné spolupráce v oblasti advokacie.
- Posuzování navrhovaných právních předpisů (návrhů zákonů a podzákonných norem v rámci připomínkového řízení. APAS jako člen UZS ČR má možnost připomínkovat všechny normy posílané příslušnými vládními orgány do připomínkového řízení. K připomínkování si vybíráme normy, jejichž obsah souvisí s činností adiktologických služeb.
- Posuzování právních norem, které zásadním způsobem mění fungování adiktologických služeb v rámci neformálního připomínkového řízení. Během tohoto procesu se aktivně podílíme na tvorbě konkrétních norem předkládáním vlastních legislativních návrhů.

..

3. Přehled aktivit v KA03 – Vyjednávání a síťování v průběhu trvání projektu Podpora profesionalizace činnosti Asociace adiktologických služeb

A/ Novela Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a Zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování

Byly předloženy dvě vládní novely a poslanecká novela, jejichž projednávání je pro činnost adiktologických služeb zásadní. K vládním novelám APAS poslal připomínky ve standardní lhůtě, ale je otevřen prostor pro další neformální lobbying. APAS se v této věci obrací na členské organizace s možností spolupracovat na předávání podnětů, kdy je obsahem popis problematických situací a příprava konkrétního znění pozměňovacích návrhů. Jako problematické je shledání aspektu nerespektování sociálně zdravotního pomezí adiktologických služeb, neúměrné zvyšování byrokratické zátěže služeb a (ne)možnost poskytování zdravotní péči v adiktologických službách.

Příloha 1 – Vypořádání připomínek k materiálu s názvem: Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

B/ Novela Zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách a Zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví

Novelizace zákona o specifických zdravotních službách reaguje na aktuální potřebu sjednocení a implementaci odborných a aplikačních poznatků z praxe v částech zákona upravujících asistovanou reprodukci, léčbu krví a jejími složkami, genetické vyšetření, posudkovou péči a lékařské posudky, posuzování zdravotní způsobilosti ke vzdělávání, k tělesné výchově a sportu, pracovnělékařské služby, posuzování zdravotní způsobilosti osoby ucházející se o zaměstnání, povolení k uznávání nemocí z povolání, lékařské ozáření, klinické audity, ochranné léčení, vymezení protialkoholní a protitoxikomatické záchytné služby a přestupky. Novela zákona o ochraně veřejného zdraví reflektuje požadavky vyplývající mimo jiné z antibyrokratického balíčku. Přínosy novely zákona o ochraně veřejného zdraví spočívají zejména v odstranění nadbytečné administrativní zátěže dopadající na zaměstnavatele, osoby pořádající zotavovací akce, či rozšíření očkovacích kapacit díky rozšíření okruhu lékařů specializovaných oborů, kteří mohou provádět o očkování o skupiny lékařů, kteří mají v péči významné počet pacientů, kteří jsou indikováni k očkování, zejména proti respiračním nákazám.

APAS vnímá jako nevyhovující praxi záchytných stanic, která je v rozporu s uznávanými a ověřenými modely adiktologické péče o tuto cílovou skupinu pacientů. Personál záchytných stanic nemá dostatečnou kvalifikaci pro práci s adiktologickými pacienty a na pobyt v tomto zařízení nenavazuje adekvátní následná adiktologická péče. APAS předkládá konkrétní návrhy na zlepšení současné stavu, který vnímá jako problematický.

Příloha 2 – Vypořádání připomínek k materiálu s názvem: Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

C/ Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 505/2006 Sb.

Jedná se o Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, který na KLEP umístilo MPSV. Obsahem navrhované právní úpravy je implementace nových činností a bližších úkonů do vyhlášky, a to tak, aby byla v souladu s novelou zákona o sociálních službách (ST 605), dále úprava přílohy č. 4 vyhlášky z důvodu nutnosti její aktualizace a doplnění způsobu stanovení úhrad za základní činnosti sociální služby denní stacionář. Novelizace vyhlášky spočívá dále v navýšení hodinové sazby úhrad za poskytnutí úkonů péče. Návrh vyhlášky se předkládá z důvodu nutnosti reflektovat změny obsažené v novelizaci zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 605), kdy dochází k rozšíření činností základního sociálního poradenství, které může být nově poskytováno také pečujícími osobám, dále z důvodu nezbytnosti úpravy přílohy č. 4 vyhlášky a rovněž kvůli doplnění způsobu stanovení úhrad za základní činnosti sociální služby denní stacionář. Návrh vyhlášky se předkládá též z důvodu nutnosti úpravy maximální výše úhrady za poskytování sociálních služeb na úroveň odpovídající současné ekonomické situaci i očekávanému vývoji a v souvislosti s valorizacemi příspěvku na péči. Tato úprava vyhlášky se týká převážně pobytových sociálních služeb, kdy je hlavní změnou mimo jiné úprava plateb klientů za poskytované sociální služby. Po prostudování příložených materiálů dospěla APAS k závěru, že není v jejich gesci se touto konkrétní problematikou cíleně zabývat, nutné je však postoupit předkládaný materiál zejména APSS – Asociaci poskytovatelů sociálních služeb.

D/Připomínkované podzákoné předpisy

- Vyhláška č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb.
- Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.
- Vyhláška č. 229/2008 Sb., o výrobě a distribuci léčiv.
- Vyhláška č. 228/2008 Sb., o registraci léčivých přípravků.
- Vyhláška č. 208/2017 Sb., kterou se stanoví rozsah technických parametrů pro zařízení, jejichž prostřednictvím jsou provozovány hazardní hry.
- Vyhláška č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků.
- Návrh vyhlášky, kterou se stanoví seznam humánních léčivých přípravků.
- Nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek.
- Návrh nařízení vlády, kterých se mění nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek, ve znění pozdějších předpisů

- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 236/2015 Sb., o stanovení podmínek pro předepisování, přípravu, distribuci, výdej a používání individuálně připravovaných léčivých přípravků s obsahem konopí pro léčebné použití, ve znění pozdějších předpisů
- Návrh na nařízení vlády, kterých se mění nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek, ve znění pozdějších předpisů

E/Připomínkové strategické dokumenty

Legislativní plán vlády na rok 2024

Návrh Plánu legislativních prací vlády na rok 2024 vychází především z podkladů předložených ministerstvy a zahrnuje i legislativní úkoly, jejichž zpracovatelem jsou jiné ústřední orgány státní správy a předkladatelem členové vlády, kteří vůči nim vykonávají koordinační a informační funkci.

Příloha 3 – Informace o návrzích právních předpisů, uvedených v Plánu legislativních prací vlády na rok 2024

Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí za rok 2023

APAS byla jako člen VZRI oslovena ke spolupráci připomínkování strategického dokumentu Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí za rok 2023 (Výroční zpráva). Jednalo se o projednání materiálu způsobem per rollam a obsahem byly předkládací zprávy, samotné materiály a návrhy usnesení. Materiály byly následně postoupeny na jednání Rady formou per rollam.

Příloha 4 – Připomínky k materiálu „Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí za rok 2023“.

Návrh o zřízení Rady vlády pro veřejné zdraví

Návrh o zřízení Rady vlády pro veřejné zdraví se předkládal jako součást připravované restrukturalizace veřejného zdraví v České republice a jeho orgánové soustavy. Pro potřeby APAS bylo vyhodnoceno, že se jedná o návrhy související s obecnou zdravotní prevencí, která by neměla nikterak kolidovat se specifickou prevencí závislostí.

Příloha 5 – Návrh o zřízení Rady vlády pro veřejné zdraví

Připomínky k Hlavním oblastem státní dotační politiky vůči NNO na rok 2024

Hlavní oblasti jsou každoročně na návrh předsedy Rady vlády pro nestátní neziskové organizace schvalovány vládou. Účelem materiálu je stanovit zaměření státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím na podporu veřejně prospěšných činností pro nadcházející rozpočtový rok.

Příloha 6 – Připomínkový návrh: „Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím na podporu veřejně prospěšných činností pro rok 2024“

Připomínky k Hlavním oblastem státní dotační politiky vůči NNO na rok 2025

Hlavní oblasti jsou každoročně na návrh předsedy Rady vlády pro nestátní neziskové organizace schvalovány vládou. Účelem materiálu je stanovit zaměření státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím na podporu veřejně prospěšných činností pro nadcházející rozpočtový rok.

Příloha 7 – Připomínky k materiálu: „Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím na podporu veřejně prospěšných činností pro rok 2025“

Akční plán 2024-2026, Strategie sociálního začleňování 2021-2030 a aktualizovaný materiál Strategie sociálního začleňování 2021-2030

Předkládaný Akční plán 2024–2026 (dále jen „Akční plán“) vychází ze Strategie sociálního začleňování 2021–2030 (dále jen „Strategie“). V průběhu plnění celé Strategie je vždy na období tří let sestaven Akční plán jako nástroj strategického řízení, který obsahuje soubor opatření, jejichž realizace povede k naplnění cílů Strategie.

Předkládaný akční plán je již druhým dokumentem k provedení zamýšlených cílů citovaného strategického rámce. Obsahuje proto nejen zcela nové cíle, ale zahrnuje rovněž určitý inovativní pohled a bilancuje dříve vytyčené cíle a tyto, v řadě případů, modifikuje v prostředí měnících se podmínek.

Akční plán shrnuje nejdůležitější problémy, kterým Česká republika čelí v oblasti sociálního vyloučení, a zároveň zveřejňuje cíle, popisy úkolů i indikátory splnění. Opatření, která jsou v tomto akčním plánu navržena, vycházejí z podnětů jednotlivých resortů a Komise pro sociální začleňování. Předkladatelé rovněž vycházeli z robustně pojaté diskusní platformy tematických sítí k jednotlivým dílčím tématům, v rámci níž byla posuzovaná materie diskutována s desítkami odborníků na dané dílčí problematiku.

Cílem akčního plánu je jasné pojmenování největších problémů v okruhu témat souvisejících se sociálním vyloučením a přispět k jejich řešení. V otázkách vytyčených cílů je kladen důraz na jejich realistické dosažení a na otázku, zda jsou dosažitelné v prostředí současné ekonomické situace.

Akční plán se soustředí na jednotlivé aspekty vzájemně propojených vztahů relevantních oblastí. Těmi jsou zejména dostupná zdravotní péče, přístup ke vzdělání, zaměstnanost, sociální ochrana, bydlení, prevence negativních sociálních jevů, prevence zadlužování a pomoc s problémem předlužení aj. Akční plán stanovuje rámec, v němž se bude nadále politika boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení v určeném časovém období pohybovat.

V akčním plánu jsou zahrnuta témata v oblasti závislostí, na které APAS dlouhodobě upozorňuje MPSV. Jedná se zejména o nové typy služeb (např. nízkoprahové služby pro intenzivní uživatele alkoholu, tzv. mokré domy, programy Housing First v oblasti sociálního bydlení či programy integrované péče o osoby s psychiatrickou komorbiditou), které v současné době nejsou explicitně vyjmenovány v zákoně o sociálních službách a jsou poskytovány jen některými službami v rámci experimentálního ověřování. Obecně však takové služby narážejí na silné byrokratické překážky při snaze o zařazení do sítě sociálních služeb. Velmi bychom uvítali, kdyby tato aktivita akčního plánu byla zakončena legislativním řešením.

Příloha 8 – Akční plán 2024 – 2026, Strategie sociálního začleňování 2021 - 2030

Národní akční plán informačního systému v závislostech (NAPISZ) na období 2024 - 2026

Radě vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí (dále „Rada“) je předkládán *Národní akční plán informačního systému o závislostech (NAPISZ) na období 2024–2026*.

Informační systém o závislostech (ISZ) je komplexní systém pro monitorování situace v oblasti závislostí v České republice. Dříve byl tento systém označován jako Drogový informační systém (DIS), neboť se historicky zaměřoval pouze na oblast návykových látek, a především na oblast nelegálních drog. Od r. 2019, kdy *Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027* (Národní strategie 2019–2027) explicitně integrovala všechna témata v oblasti závislostí, tj. alkohol, tabák, nelegální drogy, psychoaktivní léky, hazardní hraní a digitální závislosti, se o další témata rozšířila také oblast monitoringu.

Jako nástroj sloužící k plánování a rámcovému hodnocení ISZ je formulován *Národní akční plán informačního systému v závislostech (NAPISZ)*, který navazuje na národní akční plány drogového informačního systému (NAPDIS) realizované v minulých obdobích. Jeho koordinátorem a garantem je Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti (NMS).

APAS se zapojil do realizace ISZ zejména činností v poradních orgánech NMS, které se sběru dat věnují. Členské organizace APAS průběžně předávali NMS požadované informace.

Příloha 9 – Národní akční plán informačního systému v závislostech (NAPISZ) na období 2024 – 2026

Position paper on decriminalisation

Protidrogová politika České republiky je komplexní a koordinovaný soubor opatření zaměřený na snížení negativních společenských dopadů užívání legální a nelegálních návykových látek a patologického hráčství. Jedná se o opatření preventivní, vzdělávací, léčebná, sociální, regulační, kontrolní a další, včetně vymáhání práva. Mnoho výzkumů dokazuje, že represivní přístup v protidrogové politice je kontraproduktivní a přesun směrem k racionální protidrogové politice je důležitým krokem.

Position paper on decriminalisation je poziční dokument k dekriminalizaci drog. Jedná se o důležitý strategický a klíčový dokument pro oblast závislostí. V rámci připomínkování tohoto dokumentu spolupracovala APAS zejména se sdružením Think tank racionální politiky závislostí v ČR. Společná práce spočívala nejen v připomínkování dokumentu, ale také ve spolupráci při jeho překladu do českého jazyka.

Příloha 10 – Position paper on decriminalisation

II. Průběžné hodnocení dokumentu Akční plán politiky v oblasti závislosti 2023-2025

APAS doplnil komentáře a navrhl opavy chyb v monitoringu aktivit Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023-2025. Akční plán má za cíl řešit navrhnout optimalizovaný regulační rámec návykových látek a závislostních produktů odpovídající jejich míře rizikovosti a škodlivosti pro společnost - tento bod zahrnuje návrh modelu legální regulace konopí a návrh zákona k tzv. prychomodulačním látkám. Dalším bodem je revize trestního zákoníku v oblasti společensky málo nebezpečných forem nakládání s návykovými látkami s cílem zmírnění trestní represe. Dokument se také zabývá možnou úpravou daňového systému, který by měl zohledňovat nastavení danění závislostních produktů dle míry jejich rizikovosti, stejně tak je součástí plánu omezení trhu s nelegálními látkami a hazardním hraním. Cílem vytyčeným Akčním plánem je mimo jiné i aktivní prosazování vyvážené politiky

v oblasti závislostí vycházející z principu snižování škod na mezinárodních konferencích a posílení spolupráce relevantních aktérů při implementaci vyvážené politiky v oblasti závislostí na mezinárodní úrovni.

Příloha 23 - II. Průběžné hodnocení dokumentu Akční plán politiky v oblasti závislosti 2023-2025

Plán legislativních prací vlády pro rok 2025

Plán legislativních prací vlády pro rok 2025 byl okomentován a APAS doplnil návrh na zavedení systematické adiktologické prevence a zajištění stabilního financování adiktologických služeb. APAS dále v sekci MŠMT navrhuje, aby mezi profese pro účely odpočtu hodin přímé vyučovací povinnosti byl zařazen i metodik prevence, jako i žádá o zařazení mezi připomínková místa při přípravě nařízení vlády. Důvodem je zejména dlouhodobé podcenění primární prevence rizikového chování na školách.

Příloha 29 - APAS Připomínky LP 2025

Národní kardiovaskulární plán ČR na období 2025-2035

APAS zasílá dle požadavků Ministerstva zdravotnictví vyplněnou připomínkovou tabulku pro vnitřní fakultativní připomínkové řízení Národní kardiovaskulární plán ČR na období 2025–2035. APAS doporučuje zaměření na prevenci, zejména zařazení omezení konzumace alkoholu jako jeden z bodů kampaně prevence. Dále je třeba motivovat lékaře k častějšímu využití nástroje Krátká intervence, který zvyšuje povědomí o škodlivosti užívání tabákových a jiných nikotinových výrobků a alkoholu a jejich vlivu na vznik kardiovaskulárních onemocnění. Bylo by dobré u tématu konzumace tabákových výrobků s obsahem nikotinu nejen prosazovat úplnou abstinenci, které pro mnohé není dosažitelná, ale také snížení rizik kouření pomocí přechodu na výrobky nespalující tabák, APAS se odkazuje na některé studie o prokazatelně nižších rizicích při užívání elektronických cigaret.

Příloha 30 - Připomínková tabulka Národní kardiovaskulární plán ČR na období 2025-2035

Program Bezpečné dětství

V připomínkách APASu k programu Bezpečné dětství je jedním z hlavních témat fakt, že v dokumentu není poukázáno na alkohol jako hlavní důvod domácího násilí a tedy jeden z hlavních důvodů zhoršení životních podmínek dítěte. Alkohol je přítomen ve 2/3 případů domácího násilí a přes to jsou jedinými návykovými látkami komentovanými v dokumentu ty nelegální. Dalším zásadním problémem je skutečnost, že primární prevence rizikového chování a tedy například šikany a kyberšikany není legislativně ukotvena a v současné době je pozastaven systém certifikace primární prevence a MŠMT se všem pokusům o nápravu brání.

Příloha 35 - Připomínky Bezpečné dětství APAS

Návrh pro úpravu definice zastřešující organizace nestátních neziskových organizací a vytvoření metodického materiálu pro veřejnou správu

APAS předložila návrhy pro úpravy v dokumentu definujícím zastřešující organizace nestátních neziskových organizací.

Příloha 40 - RVNNO definice střeš metodický materiál návrh

Revidovaný Akční plán 2024-2026 Strategie sociálního začleňování 2021-2030

APAS vidí víceleté financování sociálních služeb jako třejní pro jejich adekvátní ugování, jelikož sociální služby jsou odkázány výhradně na veřejné prostředky a díky pozdnímu přiznávání dotací jsou často nuceny využívat překlenovací bankovní úvěry, přičemž úroky z těchto úvěrů však nejsou uznatelné částky pro vyúčtování dotací. APAS proto navrhuje posunout termín dokončení tohoto úkolu na rok 2025, aby příslušný návrh byl alespoň předložen k veřejné diskusi.

Příloha 44 - Připomínky soc začleňování

F/Zákon o prevenci závislostí a podpoře adiktologických služeb

Zákon o prevenci závislostí a podpoře adiktologických služeb upravuje působnost Agentury pro prevenci a léčbu závislostí, podporu adiktologické prevence a zajištění dostupnosti adiktologických služeb. Návykové látky a další závislosti jsou v ČR zdrojem významné zdravotní zátěže a úmrtí, zejména pak alkohol a tabák a s nimi spojené problémové užívání, jehož prevence a léčba jsou v ČR dlouhodobě zanedbávány. APAS navrhuje systémové uchopení prevence v oblasti závislostí, které by vyřešilo pokulhávající implementaci národních opatření v oblasti prevence. Právě implementace se opakovaně v minulosti ukázala systémovým nedostatkem a dílčí dotčené resorty (MŠMT, MZ, MPSV, MV) nedokázaly opakovaně využít a adekvátně spolupracovat a harmonizovat svůj postup. Je třeba systémově uchopit koordinaci a financování sítě služeb prevence a léčby závislostí. APAS poukazuje na to, že vznik samostatného úřadu s vlastní rozpočtovou kapitolou umožní stabilnější rozvoj a financování služeb prostřednictvím víceletého financování (oproti současným jednoletým dotacím). Jako dalším řešením nedostatečného financování adiktologických služeb se navrhuje financování částí výnosů z daně z hazardních her a jiných "daní z neřestí".

Příloha 24 - Zákon o prevenci závislostí a podpoře adiktologických služeb

Příloha 25 - Zákon o prevenci závislostí a podpoře adiktologických služeb - krátké zdůvodnění

G/ Zákon o Národní adiktologické agentuře a o zajišťování adiktologických služeb

Návrh zákona o Národní adiktologické agentuře, připravovaný Odborem protidrogové politiky Úřadu vlády ČR, je základní koncepční legislativní normou, která má nově upravit činnost a financování adiktologických služeb. Tento návrh vychází ze závěrů projektu „Systémová podpora rozvoje adiktologických služeb v rámci integrované protidrogové politiky“ financovaného z ESF. Navrhované řešení nepředstavuje revoluční změnu v poskytování adiktologických služeb, protože je ponechává v systému zdravotních a sociálních služeb, ale definuje základní činnosti těchto služeb a jejich financování. Systém ověřování kvality služeb je rovněž stanoven zákonem, narozdíl od dosavadní praxe, kdy je stanoven pouze na základě usnesení vlády. Novým prvkem v oblasti léčby závislostí je stanovení sítě adiktologických služeb tak, aby všechny typy těchto služeb byly dostupné v každém kraji a pro všechny cílové skupiny. V současné době přetrvává historicky podmíněné zaměření těchto služeb na uživatele omamných a psychotropních návykových látek a další oblasti jsou kapacitně značně poddimenzovány. V posledních několika letech se situace zlepšila v oblasti návykového chování, ale v oblastech užívání tabáku a zejména alkoholu je síť pomáhajících služeb naprosto nedostatečná. Návrh zákona má tuto disproporci napravit.

H/ Setkání zástupců střešních organizací, odborných profesních společností a svazů působících v oblasti závislostí a zástupců poradních organizací vlády ČR

V pondělí 29. dubna 2024 proběhlo první společné pracovní setkání zástupců střešních organizací, odborných a profesních společností a svazů působících v oblasti závislostí a zástupců poradních orgánů vlády ČR s názvem „Advokační činnost v oboru adiktologie 2024“.

Jednalo se o první z plánovaných tří pracovních setkání, jejichž cílem je společně diskutovat o aktuálních výzvách v oboru adiktologické prevence a péče a projednat praktické možnosti, jak efektivně reagovat na tyto výzvy. Prostřednictvím těchto setkávání cíleně hledáme vhodná řešení a společné kroky, které by vedly k posílení prevence a péče v oblasti závislostí. Diskuse směřovala k nalezení konkrétních opatření a dohod na spolupráci mezi jednotlivými subjekty. Setkání se zúčastnilo celkem 15 osob ze spolupracujících subjektů jako jsou AOOV, APSS ČR, ČAA, PSB, RVKPZ, Sananim, SPR o.p.s., ÚZS.

Příloha 11 – Pozvánka s programem Setkání zástupců střešních organizací, odborných profesních společností a svazů působících v oblasti závislostí a zástupců poradních organizací vlády ČR „ADVOKAČNÍ ČINNOST V OBORU ADIKTOLOGIE 2024“

CH/ Druhé Setkání zástupců střešních organizací, odborných profesních společností a svazů působících v oblasti závislostí a zástupců poradních organizací vlády ČR

V pondělí 7. října proběhlo druhé společné pracovní setkání zástupců střešních organizací, odborných a profesních společností a svazů působících v oblasti závislostí a zástupců poradních orgánů vlády ČR. Mezi probíraná témata patřilo navýšení platů a mezd ve veřejné sféře za rok 2027, program 1/20 na prevenci, Adiktologický zákon - informace a novinky o něm, výzva ke snaze o získání společného evropského grantu a návrh zákona a revizi dávek. Setkání se zúčastnili: Helena Gherasim, Nora Staňková, Lucie Mezerová Zittová, Lucie Titmanová, Markéta Blažek Černá, Jana Smiggels Kavková, Petr Pleva, Tomáš Jandáč, Viktor Mravčík, Lucia Kiššová a Petr Hanuš. Setkání proběhlo v prostorách ÚZS.

Příloha 26 - Pozvánka s programem II. setkání advokační činnosti v oboru adiktologie 2024

Třetí Setkání zástupců střešních organizací, odborných profesních společností a svazů působících v oblasti závislostí a zástupců poradních organizací vlády ČR

Dne 16. dubna 2025 od 12:00 do 15:00 hodin v Zasedací místnosti ve třetím patře v prostorách Unie zaměstnavatelských svazů České republiky se konalo třetí a závěrečné pracovní setkání, jehož cílem bylo společně diskutovat o aktuálních výzvách v oblasti adiktologické prevence a péče. V uplynulém roce jsme se věnovali například certifikacím, Adiktologickému zákonu a financování adiktologických služeb, jako i aktivitám nastaveným v aktuálně platném Akčním plánu. V tomto roce v České republice proběhnou parlamentní volby. Toto setkání tedy vyzvalo zúčastněné klíčové aktéry v oblasti závislostí k otevřené diskuzi o výzvách, příležitostech a hrozbách, které se budou odvíjet od výsledků voleb. Diskuze se týkala také toho, jak se na tyto výzvy a příležitosti připravit.

Příloha 34 - Pozvánka s programem III. setkání advokační činnosti v oboru adiktologie 2025

Příprava na jednání RVKPZ

Jednání Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí se uskutečnilo dne 26. června 2025 v 13:00 hodin v místnosti č. 147 (zasedací sál vlády) Úřadu vlády ČR – Strakova akademie.

Příloha 39 - dopis RVKPZ

I/ Advokační aktivity

Dopis doc. PhDr. Mikuláši Bekovi, Ph.D. (ministru školství, mládeže a tělovýchovy)

APAS pomocí dopisu informuje o alarmujícím stavu dotačního řízení pro rok 2024 v oblasti školské primární prevence rizikového chování. Parametry dotačního řízení MŠMT jsou dle APAS nejasné a jsou překážkou získání dotací. Do 10. června nebyly všichni poskytovatelé vyrozuměni, zda jim dotace bude přiznána či nikoliv, čas na vypracování celoročního projektu je tedy krátký. Těm, kterým byla dotace zkrácená, nebylo řečeno z jakého důvodu a byli vyrozuměni, že ačkoliv mají zkrátit hodinovou sazbu pro projekt, žádné jiné parametry projektu, tedy kvalita, se měnit nemá.

Příloha 21 - APAS MSMT dotace 2024

dopis Ing. Zbyňku Stanjurovi (ministru financí)

APAS formou dopisu žádá o osobní setkání ohledně navýšení výdajů státního rozpočtu na prevenci a léčbu závislostí.

Příloha 22 - APAS_MF_rozpocet 2025

dopis Prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M. (premiéru ČR)

APAS formou dopisu žádá o jednání ohledně zajištění adekvátního rozpočtu pro prevenci a léčbu na rok 2025 a další roky.

Příloha 27 - Otevřený dopis předsedovi vlády a předsedovi Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí Petru Fialovi ohledně tristního stavu financování prevence a léčby

dopisy poslankyním a poslancům ohledně Rozpočtu 2025

APAS oslovuje své členy s prosbou o advokační činnost ve svém kraji. Konkrétně se jedná o dopisovou komunikaci s poslankyněmi a poslanci se žádostí o podporu pozměňovacího návrhu k návrhu zákona o státním rozpočtu.

Příloha 33 - APAS oslovení poslankyně rozpočet 2025

Příloha 34 - APAS oslovení poslanci rozpočet 2025

dopis Ing. Zbyňku Stanjurovi (ministru financí)

APAS oslovuje pana Stanjuru ohledně hlubokého znepokojení nad postupem, který vedl ke zrušení průřezového ukazatele „Program protidrogové politiky“ (ukazatel č. 33) v rámci vyhlášky č. 105/2025 Sb., vydané v dubnu letošního roku.

Příloha 35 - dopis Stanjura zrušení průřezového ukazatele

dopis Prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M. (premiéru ČR)

APAS oslovuje pana Fialu ohledně hlubokého znepokojení nad postupem, který vedl ke zrušení průřezového ukazatele „Program protidrogové politiky“ (ukazatel č. 33) v rámci vyhlášky č. 105/2025 Sb., vydané v dubnu letošního roku.

Příloha 36 - dopis Fiala zrušení průřezového ukazatele

dopis Mgr. et Bc. Janě Kotalíkové (Vedoucí úřadu vlády České republiky)

APAS oslovuje paní Kotalíkovou ohledně hlubokého znepokojení nad postupem, který vedl ke zrušení průřezového ukazatele „Program protidrogové politiky“ (ukazatel č. 33) v rámci vyhlášky č. 105/2025 Sb., vydané v dubnu letošního roku.

Příloha 37 - dopis Kotalíková zrušení průřezového ukazatele

dopis doc. PhDr. Mikuláš Bek, Ph.D. (ministr školství, mládeže a tělovýchovy)

APAS oslovuje pana Beka se žádostí o nápravu alarmujícího stavu dotačního řízení pro rok 2025 v oblasti školské primární prevence rizikového chování.

Příloha 38 - dopis APAS Bek MSMT

dopis Ing. Karel Tyll (vrchní ředitel sekce Státní rozpočet a územní rozpočty)

Mezi APASem a panem Tyllm probíhala konverzace formou dopisů, ve které se APAS snažila získat relevantní informace ohledně situace která následuje po zrušení průřezového ukazatele „Program protidrogové politiky“.

Příloha 41 - dopis MF Tyll 1

Příloha 42 - dopis MF Tyll 2

J/ Návrh zákona o státním rozpočtu na rok 2025

Proces tvorby či zachování jednotlivých adiktologických služeb je nesmírně administrativně náročný, vzhledem k tomu, že taková služba pečuje o závislé a tedy potřebuje zvláštní registraci jako služba zdravotní a zvláštní registraci jako služby sociální. Zcela oddělené je i výkaznictví, proces řízení kvality služeb i financování služeb. Kvůli vícedrožovému financování je mnohdy od rozdílných donátorů vyžadováno rozdílné vykazování poskytnutých finančních prostředků. V programovém prohlášení (revidované znění z března 2023) se vláda zavázala, že při řešení problematiky závislosti bude uplatňovat politiku postavenou na vědecky ověřeném a vyváženém konceptu prevence rizik a snižování škod, přičemž zajistí dostatečné financování jak preventivních programů, tak i služeb, což se ale neděje a pro dosažení optimálního stavu služeb by bylo nutné navýšení rozpočtu o 600 mio Kč. Zajištění legitimních potřeb stávající sítě adiktologických služeb vyžaduje navýšení rozpočtu cca o 250 mio Kč.

Příloha 20 - Připomínky SR 2025

K/ Tiskové zprávy APAS

Tisková zpráva k problematice dostupnosti HHC

Na začátku letošního roku došlo k předávkování několika mladistvých semi-syntetickým kanabinolem HHC ve formě želatinových pochutin. Tento kanabinol, který není mezinárodně kontrolován, nebyl zařazen na seznam návykových látek a byl legálně prodáván, se stal zejména u mladší generace dostupnou náhražkou zakázaného THC. Po velké medializaci výše zmíněného incidentu se rozhodlo ministerstvo zdravotnictví předložit vládě návrh na zařazení HHC na seznam návykových látek. APAS spolu s dalšími odborníky v oblasti závislostí vládu před tímto krokem varoval. Upozorňovali jsme na skutečnost, že v legislativní procesu je návrh zákona o psychomodulačních látkách, který ochranu dětí a mladistvých řeší velmi kvalifikovaným způsobem. Dále jsme upozorňovali na nebezpečí, že relativně bezpečné HHC nahradí mnohem nebezpečnější polosyntetické a syntetické deriváty. Argumenty odborné veřejnosti vláda částečně vyslyšela a zařazení HHC na seznam návykových látek je časově omezeno. Bohužel se ale naplnily naše obavy a na trhu se brzy po zákazu HHC objevily preparáty, které jsou řádově silnější a nebezpečnější.

Příloha 12 – Tisková zpráva k problematice dostupnosti HHC

Tisková zpráva Závislostí přibývá. Investice do prevence a léčby ale klesají. Změnu by od příštího roku mohla přinést iniciativa Jedna dvacetina na prevenci

APAS dlouhodobě upozorňuje na silně poddimenzovanou síť adiktologických služeb. Chybí zejména kapacita služeb pro osoby závislé na alkoholu a osoby s duální diagnózou. Nedostatečné jsou rovněž kapacity v oblasti nelátkových závislostí. A to i navzdory skutečnosti, že zejména v poslední době (pravděpodobně také vlivem lockdownů a psychické zátěže během pandemie Covid 19) stoupá procento mladých lidí vážně ohrožených nejen látkovými závislostmi, ale především novými digitálními závislostmi. Vzhledem k navýšení příjmů státního rozpočtu po přijetí konsolidačního balíčku zvýšením „daní z neřestí“ by bylo velmi žádoucí, aby nepokračoval pokles prostředků alokovaných na prevenci a léčbu závislostí, ale aby naopak došlo k jejich zvýšení. Je zapotřebí, aby si stát uvědomil, že prostředky na protidrogovou politiku nejsou dotacemi na zájmovou činnost neziskových organizací, ale na zajišťování služeb, které svým občanům garantuje stát.

Příloha 13 – Tisková zpráva Závislostí přibývá. Investice do prevence a léčby ale klesají. Změnu by od příštího roku mohla přinést iniciativa Jedna dvacetina na prevenci

Tisková zpráva APAS vyjadřuje vážné obavy nad odchodem Jindřicha Vobořila z pozice národního koordinátora pro protidrogovou politiku

Ke konci srpna 2024 končí na své pozici současný koordinátor protidrogové politiky Jindřich Vobořil. Tuto zprávu vidí APAS jako znepokojující a to zejména proto, že jeho pozice a činnost je pro kvalitní pokračování protidrogové politiky klíčové. Okolnosti jeho odchodu jsou alarmující - na jeho odchod byl vyvíjen velký tlak od jednotlivců, tak i skupin a politických uskupení. APAS se obává znovuotevření debat o předání agendy protidrogové politiky pod resort Ministerstva zdravotnictví. Taková jednání již v minulosti probíhala a APAS věří, že jejich opakování není správnou cestou pro zlepšení situace v oboru. Je poukazováno na fakt, že nový koordinátor protidrogové politiky musí být z oboru a mít přehled o dění a potřebách v okruhu adiktologických služeb a protidrogové politiky všeobecně. V současné době je nutné dokončit prosazování připravovaných zákonů a nestabilita agendy a pozice národního koordinátora je vysoce nežádoucí.

Příloha 14 - Tisková zpráva APAS vyjadřuje vážné obavy nad odchodem Jindřicha Vobořila z pozice národního koordinátora pro protidrogovou politiku

Tisková zpráva V Česku chybí finance na řešení problematiky závislostí. Pro rok 2025 navrhuje Asociace poskytovatelů adiktologických služeb posílit financování prevence na 1 miliardu

Pro plnění Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019-2027 ke které se vláda zavázala, je třeba zvýšit financování prevence. Toto zvýšení bylo odborníky vypočítáno na 1 miliardu korun. Ve společnosti je vzrůstající trend digitálních závislostí a ukazuje se významná nutnost podpory duševního zdraví u dětí, dále nutnost specializovaného centra pro oběti domácího a sexuálního násilí pod vlivem alkoholu. Dále chybí prostředky na prevenci a léčbu závislostí na legálních návykových látkách, jako je alkohol a tabák. Tyto jsou přitom dle průzkumů hlavními viníky společenských nákladů, v číslech několikanásobně většími, než závislosti na látkách nelegálních. APAS apeluje na posílení státního rozpočtu na realizaci jednotlivých akčních plánů. Poukazuje na to, že investice do prevence, léčby a rehabilitace je nutná pro snížení škod, které závislosti způsobují.

Příloha 15 - Tisková zpráva V Česku chybí finance na řešení problematiky závislostí. Pro rok 2025 navrhuje Asociace poskytovatelů adiktologických služeb posílit financování prevence na 1 miliardu

Tisková zpráva "Požadujeme obrat v evropské drogové politice," vyzývají ve svém manifestu neziskové organizace

V závislosti na červnových volbách do Evropského parlamentu se APAS připojuje k Manifestu politiky v oblasti závislostí, který vznikl z iniciativy tří sítí občanské společnosti: Correlation European Harm Reduction Network, International Drug Policy Consortium a NewNet. Manifest vyzývá k přehodnocení evropské drogové politiky, vzhledem ke skutečnosti, že současný systém dává více financí a viditelnosti vymáhání práva a trestání, než prokazatelně fungující podpoře a léčbě uživatelů. Počet uživatelů návykových látek je v Evropě rekordní a trh je zaplavován novými látkami, například syntetickými opioidy, což mimo jiné posiluje organizovaný zločin. APAS proto stojí za myšlenkou, že je nutné posílit financování a podporu preventivních programů, dobrovolné léčby, programů zaměřených na snižování škod a rizik a zajistit podporu komunitních služeb, protože jsou to právě léčba a minimalizace škod, které mohou efektivně zajistit zdraví a bezpečí občanů. Manifest tedy předkládá vizi pragmatické, inovativní a na lidská práva zaměřené evropské drogové politiky, kterou je třeba naplnit zejména zvýšením investic do zdravotní a sociální péče.

Příloha 16 - Tisková zpráva "Požadujeme obrat v evropské drogové politice," vyzývají ve svém manifestu neziskové organizace

Tisková zpráva Průlomový návrh zákona o psychomodulačních látkách si na zasedání Komise OSN pro narkotika získal podporu řady států

V současné době zažíváme dennodenní přísun nových psychoaktivních látek a jejich derivátů, které jsou bez právního ošetření v neregulované "šedé zóně", která napomáhá jejich nekontrolovatelnému šíření. Řešením tohoto problému je novelizace zákona o návykových látkách, která zavádí novou kategorii psychomodulačních látek a regulaci těchto látek, nikoliv jejich přísný zákaz. Zákon byl přijat pozitivně na zasedání Komise OSN pro narkotika jak zeměmi jako je Kanada, Švýcarsko, Kolumbie, Mexiko a USA, tak i globální sítí nevládních organizací

International Drug Policy Consortium a neziskový výzkumný a advokační think-tank Transnational Institute. Model regulace méně škodlivých látek prosazuje i APAS a vidí ji jako efektivnější řešení, než naprostý zákaz.

Příloha 17 - Tisková zpráva Průlomový návrh zákona o psychomodulačních látkách si na zasedání Komise OSN pro narkotika získal podporu řady států

Tisková zpráva Systemická likvidace dotačních příležitostí - na 5% kofinanc z vlastních zdrojů nezbyývají adiktologickým službám peníze

Evropský sociální fond nabízí čerpání dotačních titulů, které je však pro mnoho neziskových organizací nedosažitelné. Čerpání je podmíněné kofinancováním z vlastních zdrojů, tedy nesmí být uhrazeno z jiných národních veřejných zdrojů. Poměr kofinancování je 5% a tyto finance neziskové a nevýdělečné organizace používají jako rezervu pro překlenovací období, kdy čekají na obdržení dotací od státu. Pro tyto organizace je tedy nemožné o dotační tituly od Evropského sociálního fondu žádat, protože těchto 5% kofinancování by znemožnilo jejich dlouhodobou činnost. Organizace jsou přitom klíčovou složkou drogové politiky státu a očekává se od nich, že budou plnit svou funkci. Asociaci poskytovatelů sociálních služeb bylo vládou přislíbeno již před schválením povinného kofinancování, že budou na tuto situaci přihlížet, to se však dle zkušeností APAS neděje a neziskové organizace nemají realistické podmínky pro čerpání dotačních prostředků pro své fungování.

Příloha 18 - Tisková zpráva Systemická likvidace dotačních příležitostí - na 5% kofinanc z vlastních zdrojů nezbyývají adiktologickým službám peníze

Tisková zpráva Nucený odchod Jindřicha Vobořila z funkce Národního protidrogového koordinátora se už teď jeví jako problematický. Navzdory opakovaným slibům se vláda nemá k potřebnému navýšení prostředků na prevenci

Již na podzim roku 2023 se vládní koalice dohodla na navýšení prostředků na prevenci a léčbu v oblasti závislostí na rok 2025. Toto navýšení však stále není dořešeno a APAS apeluje na pana premiéra Petra Fialu, pod kterého spadá oblast adiktologických služeb a Zbyňka Stanjuru, který má na starosti finance, aby byl tento problém dořešen. Bez navýšení prostředků nebude možné splnit vládou vytyčený Akční plán. Prostředky jsou nutné pro možnost reagovat na rostoucí problém digitálních závislostí a zhoršujícího se duševního stavu dětí a mladistvých, včasnou reakcí posílením substituční léčby na hrozbu nástupu fentanylu a řešení domácího násilí, kde je takřka vždy přítomen alkohol. APAS poukazuje na to, že odchod Jindřicha Vobořila, bývalého koordinátora pro protidrogovou politiku, se již nyní projevuje velmi negativně a jím garantované dohody již neplatí. Je také názoru, že výběr "daní z neřestí", který se jen za poslední rok zvýšil a v přípravě je například i zdanění psychomodulačních látek, by se měl odrážet na financích poskytovaných na řešení problematiky závislostí.

Příloha 19 - Tisková zpráva Nucený odchod Jindřicha Vobořila z funkce Národního protidrogového koordinátora se už teď jeví jako problematický. Navzdory opakovaným slibům se vláda nemá k potřebnému navýšení prostředků na prevenci

Tisková zpráva U povodní se jasně ukázalo, že investice do prevence má smysl a že její podcenění nás může stát násobně víc. U závislostí je třeba jednat stejně

V září 2024 vláda rozhoduje o podobě státního rozpočtu pro rok 2025. Podle adiktologů v rozpočtu chybí přibližně 700 milionů korun, které koalice již dříve slíbila na zajištění prevence a léčby závislostí. APAS poukazuje na to, že

při nedávných povodních se ukázalo, že prevence je účinná a žádoucí. Proto je nemyslitelné, že na prevenci v oblasti závislostí chybí 700 milionů korun. APAS na toto téma adresoval otevřený dopis premiérovi Petru Fialovi, který má závislosti a rozpočet v této oblasti podle koaliční smlouvy na starost, na dopis však zatím nedostala žádnou odpověď. V případě, že vláda finanční prostředky nenavýší, bude v ohrožení řada nezastupitelných léčebných a preventivních služeb a nebude možné čelit rostoucímu problému digitálních závislostí či masivnímu rizikovému užívání alkoholu.

Příloha 28 - Tisková zpráva U povodní se jasně ukázalo, že investice do prevence má smysl a že její podcenění nás může stát násobně víc. U závislostí je třeba jednat stejně

Tisková zpráva Bezpečí pro všechny

V posledních letech došlo k výraznému nárůstu konzumace energetických nápojů mezi českými dětmi a dospívajícími. Podle studie HBSC se v ČR podíl dětí ve věku 11–15 let, které pravidelně (alespoň jednou týdně) konzumují energetické nápoje, mezi lety 2018 a 2022 zdvojnásobil. Dle Matěje Hollana z APASu je tento trend znepokojující, zejména vzhledem k vysokému obsahu kofeinu a cukru v těchto nápojích, což může vést k poruchám spánku, zvýšené srdeční frekvenci, úzkostem a dalším zdravotním problémům u dětí. APAS vyzývá poslance, aby podpořili rozumnou regulaci energetických nápojů, kterou tento návrh představuje.

Příloha 43 - Tisková zpráva Bezpečí pro všechny

Tisková zpráva Nové závislosti mají významný negativní dopad na současné děti

Seminář ze série Prevence závislostí, který se konal v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, poukázal na měnící se trendy v oblasti užívání návykových látek, úskalí neomezeně dostupných digitálních technologií a výzvy, kterým dnešní mladá generace čelí v oblasti závislostí. Seminář uspořádal Odbor protidrogové politiky Úřadu vlády České republiky ve spolupráci s Asociací poskytovatelů adiktologických služeb pod záštitou poslanců a poslankyň Martiny Ochodnické, Toma Philippa, Barbory Urbanové, Zdeňky Němečkové Crkvenjaš, Kláry Kocmanové, Marie Jílkové, Jana Berkiho, Taťány Malé, Michaely Šebelové, Ivety Štefanové a Renáty Zajíčkové.

Tisková zpráva Vyvážený přístup v oblasti zdraví a drogové politiky EU stále chybí. Vyzýváme ke změně

Předsedkyně Rady sociace Helena Gherasim komentuje evropskou drogovou politiku takto: "Současná protidrogová strategie EU sice formálně prosazuje vyvážený přístup – snížení nabídky i poptávky po drogách a zaměření na snižování škod – ale v praxi se stále upřednostňuje kontrola a represe. Tento neúplný přístup nevede ke zvýšení bezpečnosti, ale naopak prohlubuje zdravotní a sociální problémy. Pokud má následující strategie pro období 2026–2030 skutečně fungovat, musí klást do popředí zdraví lidí, harm reduction a lidská práva."

Tisková zpráva Nevládní organizace vyzývají Senát k podpoře novely trestního zákoníku

APAS se připojuje k výzvě Asociace organizací v oblasti vězeňství a společně s dalšími organizacemi apelujeme na senátory a senátorky, aby podpořili novelu trestního zákoníku ve znění, které jim přišlo ze Sněmovny.

Tisková zpráva Ministerstvo finance navrhlo škrtnout dotace pro adiktologické služby. APAS: vláda tím přímo ohrožuje zdraví i životy lidí

Asociace poskytovatelů adiktologických služeb (APAS) vyjadřuje zásadní znepokojení nad aktuálním návrhem Ministerstva financí na rok 2026, který v nulté fázi rozpočtu počítá s 0 Kč na všechny národní dotační programy, včetně financování adiktologických služeb. Přestože jde o první návrh, který má ještě projít připomínkováním jednotlivých resortů, takto radikální výchozí pozice v rozpočtovém procesu je podle APAS bezprecedentní a vysoce riziková. Návrh navíc přichází jen dva měsíce poté, co byl zrušen tzv. průřezový ukazatel — klíčová položka ve státním rozpočtu, která transparentně ukazovala, kolik peněz směřuje na prevenci a léčbu závislostí.

4. Seznam příloh s odkazem k dokumentu

Příloha 1 – Vypořádání připomínek k materiálu s názvem: Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
https://docs.google.com/document/d/1eed5X_WZ1G6mhZ274AuvfWCEoxr_KHDA/edit?rtpof=true

Příloha 2 – Vypořádání připomínek k materiálu s názvem: Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
<https://docs.google.com/document/d/1Go2UVPbD9BkRtfbmNbROGfk7q9j9GROA/edit>

Příloha 3 – Informace o návrzích právních předpisů, uvedených v Plánu legislativních prací vlády na rok 2024
https://docs.google.com/document/d/1VYBhFDYoGYn6_cE_CluwdOMz_91-cbvi/edit

Příloha 4 – Připomínky k materiálu „Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti za rok 2023“.
https://docs.google.com/document/d/1F_XhWtmHza2f-GnpvDDuEBT5z0L3cGkv/edit

Příloha 5 – Návrh o zřízení Rady vlády pro veřejné zdraví
<https://docs.google.com/document/d/1avsh8C13sWDUCROcWPgJOFU5c7V59Tve/edit>

Příloha 6 – Připomínkový návrh: „Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím na podporu veřejně prospěšných činností pro rok 2024“
https://docs.google.com/document/d/1qIGTxPPG9Phd5TYMKhVH8NzQg_ZG77BB/edit

Příloha 7 – Připomínky k materiálu: „Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím na podporu veřejně prospěšných činností pro rok 2025“
https://docs.google.com/document/d/1ekmB_HfTilb5i2bkU7fpSjs4TQ5j_Yxz/edit

Příloha 8 – Akční plán 2024 – 2026, Strategie sociálního začleňování 2021 - 2030
https://docs.google.com/document/d/1LqIYX7VAeTHp03Zu_CpNphytDYla7IL1/edit#heading=h.gjdgxs

Příloha 9 – Národní akční plán informačního systému v závislostech (NAPISZ) na období 2024 – 2026
https://docs.google.com/document/d/1450bK1_U2rYUADZhoxPHs3MEjvZQmRP7/edit

Příloha 10 – Position paper on decriminalisation

<https://drive.google.com/drive/folders/1q3PtgSS91kLLa6zu3FUai33KpNliOI6v>

Příloha 11 – Pozvánka s programem Setkání zástupců střešních organizací, odborných profesních společností a svazů působících v oblasti závislostí a zástupců poradních organizací vlády ČR „ADVOKAČNÍ ČINNOST V OBOU ADIKTOLOGIE 2024“

<https://drive.google.com/drive/folders/1q3PtgSS91kLLa6zu3FUai33KpNliOI6v>

Příloha 12 – Tisková zpráva k problematice dostupnosti HHC

<https://docs.google.com/document/d/1XDSwzHqD6Zbuql-hm4bHNCbgrQPEJh2-/edit>

Příloha 13 – Tisková zpráva Závislostí přibývá. Investice do prevence a léčby ale klesají. Změnu by od příštího roku mohla přinést iniciativa Jedna dvacetina na prevenci

<https://docs.google.com/document/d/1XDSwzHqD6Zbuql-hm4bHNCbgrQPEJh2-/edit>

Příloha 14 - APAS vyjadřuje vážné obavy nad odchodem Jindřicha Vobořila z pozice národního koordinátora pro protidrogovou politiku

https://docs.google.com/document/d/1ATL797Gi_BFvpjX65blzozkSqW8wpQUO/edit#heading=h.8nhyv5ac22v0

Příloha 15 - Tisková zpráva V Česku chybí finance na řešení problematiky závislostí. Pro rok 2025 navrhuje Asociace poskytovatelů adiktologických služeb posílit financování prevence na 1 miliardu

https://docs.google.com/document/d/1L0SzUneMNHfu7xXaoAKQ_jsptyfdgcMj/edit?usp=drive_web&oid=103559210595945119194&rtpof=true

Příloha 16 - Tisková zpráva “Požadujeme obrat v evropské drogové politice,” vyzývají ve svém manifestu neziskové organizace

https://docs.google.com/document/d/1D5nY8iqJsyHlsVlt_PyQ7E0Yf6CIm-YP/edit?usp=drive_web&oid=103559210595945119194&rtpof=true

Příloha 17 - Tisková zpráva Průlomový návrh zákona o psychomodulačních látkách si na zasedání Komise OSN pro narkotika získal podporu řady států

https://docs.google.com/document/d/1sbVmiB1mhuapX_EsoX34Eq6pvdTz_Aqb/edit?usp=drive_web&oid=103559210595945119194&rtpof=true

Příloha 18 - Tisková zpráva Systemická likvidace dotačních příležitostí - na 5% kofinanc z vlastních zdrojů nezbyývají adiktologickým službám peníze

https://docs.google.com/document/d/17ChJv33RwD1EdDnf5FyZvkg_XdPrQCHf/edit

Příloha 19 - Tisková zpráva Nucený odchod Jindřicha Vobořila z funkce Národního protidrogového koordinátora se už teď jeví jako problematický. Navzdory opakovaným slibům se vláda nemá k potřebnému navýšení prostředků na prevenci

https://docs.google.com/document/d/1FDP_ZWoPp4joni1guDBPjVNdfcb_Vbxi/edit#heading=h.i3zg0s5a1dwt

Příloha 20 - Připomínky SR 2025

<https://docs.google.com/document/d/1NXnrYYsgAEgg8RkmfXspX5mw2pIPb0ME/edit>

Příloha 21 - APAS MSMT dotace 2024

https://docs.google.com/document/d/11QPQ2tP-tRVBMQ6WxXN5kbFFsxDrwzjA/edit?usp=drive_web&ouid=103559210595945119194&rtpof=true

Příloha 22 - APAS_MF_rozpocet 2025

<https://docs.google.com/document/d/1DCiHze763TYj4lwImpFs5Ci4-gHAIS-OtBFyV0VTlxs/edit>

Příloha 23 - II. Průběžné hodnocení dokumentu Akční plán politiky v oblasti závislosti 2023-2025

https://docs.google.com/document/d/1JHQ-rzcEB4a6VTagozrQO9YeXavSQ-Fd/edit?usp=drive_web&ouid=103559210595945119194&rtpof=true

Příloha 24 - Zákon o prevenci závislosti a podpoře adiktologických služeb

https://docs.google.com/document/d/1GZsDHnuUPLGrEFSnCc-PMC4xNNfQVLQ/edit?usp=drive_web&ouid=103559210595945119194&rtpof=true

Příloha 25 - Zákon o prevenci závislostí a podpoře adiktologických služeb - krátké zdůvodnění

https://docs.google.com/document/d/18JXqNFKNH_Pw2MWPTbCqnHJC1bK91Iru/edit?usp=drive_web&ouid=103559210595945119194&rtpof=true

Příloha 26 - pozvánka s programem II. setkání advokační činnosti v oboru adiktologie 2024

<https://drive.google.com/file/d/1aSU9sX9r9A-vNZzDuoPhTnh6iS3eJJZi/view>

Příloha 27 - Otevřený dopis předsedovi vlády a předsedovi Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti Petru Fialovi ohledně tristního stavu financování prevence a léčby

https://docs.google.com/document/d/1P_luEidU5CNjrGUq3LSArRxLldt3l_yK/edit

Příloha 28 - Tisková zpráva U povodní se jasně ukázalo, že investice do prevence má smysl a že její podcenění nás může stát násobně víc. U závislostí je třeba jednat stejně

<https://docs.google.com/document/d/1gb6rLQqDMEemNUUToF90bovz3zPjX4-WQ/edit#heading=h.m1te084zs58k>

Příloha 29 - APAS Připomínky LP 2025

https://docs.google.com/document/d/1y3csB9i6cZQ2qVSuzc8CaBOPOPhqFclM/edit?usp=drive_web&oid=103559210595945119194&rtpof=true

Příloha 30 - Připomínková tabulka Národní kardiovaskulární plán ČR na období 2025-2035

https://docs.google.com/document/d/1MuIMXYjgJYJaQ5FwCfeqB99-nZ5Ybody/edit?usp=drive_web&oid=103559210595945119194&rtpof=true

Příloha 31 - APAS oslovení poslankyně rozpočet 2025

https://docs.google.com/document/d/15IMqe6q2nwnXok0HtoTnlKzpKj_OpYvX/edit?usp=drive_web&oid=103559210595945119194&rtpof=true

Příloha 32 - APAS oslovení poslanci rozpočet 2025

<https://docs.google.com/document/d/1WynCDQ0pik-DmtwxwSN3MZ6st6vsHWp-/edit>

Příloha 33 - Připomínky Bezpečné dětství APAS

https://docs.google.com/document/d/1X9AApwMnC4TF9i50mtW_dkSv3mhVGcah/edit?usp=drive_web&oid=103559210595945119194&rtpof=true

Příloha 34 - Pozvánka s programem III. setkání advokační činnosti v oboru adiktologie 2025

https://docs.google.com/document/d/1XP4Zh0icUaloWGx2iZueGk8_zdV1lqVn/edit

Příloha 35 - dopis Stanjura zrušení průřezového ukazatele

<https://drive.google.com/drive/folders/10EiMtJlf-AwAoiaoO2uoHZ3ScknbfiT2>

Příloha 36 - dopis Fiala zrušení průřezového ukazatele

<https://drive.google.com/drive/folders/10EiMtJlf-AwAoiaoO2uoHZ3ScknbfiT2>

Příloha 37 - dopis Kotalíková zrušení průřezového ukazatele

<https://drive.google.com/drive/folders/10EiMtJlf-AwAoiaoO2uoHZ3ScknbfiT2>

Příloha 38 - dopis APAS Bek MŠMT

<https://docs.google.com/document/d/1u4o6urnrhqkU2rzy5hVJk688Am1aiSZK/edit>

Příloha 39 - dopis RVKPZ

<https://drive.google.com/drive/folders/10EiMtJlf-AwAoiaoO2uoHZ3ScknbfiT2>

Příloha 40 - RVNNO definice střež metodický materiál návrh

<https://docs.google.com/document/d/1BRMUCel7tv3vVRVNplyJ6K-wkTZLxMVW/edit>

Příloha 41 - dopis MF Tyll 1

<https://drive.google.com/drive/folders/10EiMtJlf-AwAoiaoO2uoHZ3ScknbfiT2>

Příloha 42 - dopis MF Tyll 2

<https://drive.google.com/drive/folders/10EiMtJlf-AwAoiaoO2uoHZ3ScknbfiT2>

Příloha 43 - Tisková zpráva Bezpečí pro všechny

<https://docs.google.com/document/d/1JvquodleEbN53zbglXkJec46citzU55/edit>

Příloha 44 - Připomínky soc začleňování

https://docs.google.com/document/d/1U7uP7NFa9h3nHATifU7A0FGuWtMjiTdl/edit?usp=drive_web&ouid=103559210595945119194&rtpof=true